

6

Stemmingen Herziening Reglement van Orde van de Eerste Kamer

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het **voorstel tot herziening van het Reglement van Orde van de Eerste Kamer (CLVI)**.

(Zie vergadering van 9 mei 2023.)

De voorzitter:

Dan gaan we nu over tot de stemmingen over de amendementen. Deze zijn gerangschikt op basis van de artikelen in het voorstel die ze beogen te wijzigen, van laag naar hoog.

We stemmen als eerste over het amendement CLVI, letter R, het amendement van het lid-Faber-van de Klashorst c.s. over het schrappen van de bevoegdheid van de commissies om rapporteurs te benoemen. Wenst een van de leden een stemverklaring over dit amendement af te leggen? Mevrouw Vos namens de Partij van de Arbeid.

Mevrouw **Mei Li Vos** (PvdA):

Dat is mede namens de fractie van GroenLinks. Ik wil gelijk over alle amendementen een stemverklaring afleggen en eigenlijk ook over het debat van vorige week. We hebben een goed debat gevoerd. Zoals dat hoort, hebben we elkaar overtuigd. Ik ben dan ook verheugd dat de CARO een aantal amendementen heeft overgenomen en dat die nu in het Reglement van Orde staan. Dat helpt ons om ons werk voor de democratische rechtsstaat te doen. We stemmen tegen alle amendementen van mevrouw Faber, omdat het destructieve amendementen zijn, die in feite tegen de CARO zeggen: u heeft uw werk voor niets gedaan. Door het amendement over het onmiddellijk stemmen over een punt van orde ontnem je de voorzitter bijvoorbeeld een instrument om het debat in goede banen te leiden. Dat is een van de voorbeelden waarom wij daartegen zijn. Niet al het gedrag is vast te leggen in regels. Daarvoor hebben we dit soort debatten. We moeten de bedoeling van onze afspraken blijven bespreken. Dat wel. De bedoeling is om op democratische wijze te bepalen hoe wij besluiten. De bedoeling is ook om te voorkomen dat democratische middelen worden gebruikt om de democratie tegen te gaan.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter:

Wenst een van de andere leden een stemverklaring af te leggen over het amendement van het lid Faber-Van de Klashorst c.s.? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan over het amendement van het lid Faber-Van de Klashorst c.s. over het schrappen van de bevoegdheid van de commissies om rapporteurs te benoemen.

In stemming komt het amendement-Faber-van de Klashorst c.s. (CLVI, letter R).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van Fractie-Otten en de PVV voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de PvdA, GroenLinks, D66, de SP, de PvdD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de VVD, 50PLUS, FVD en Fractie-Frentrop ertegen, zodat het is verworpen.

Dan stemmen we over het amendement CLVI, letter S, het amendement van het lid Faber-Van der Klashorst c.s. over het onmogelijk maken van een digitaal quorum. Wenst een van de leden een stemverklaring over het amendement af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt het amendement-Faber-van de Klashorst c.s. (CLVI, letter S).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van Fractie-Otten, de PVV en de SGP voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de PvdA, GroenLinks, D66, de SP, de PvdD, de ChristenUnie, het CDA, de VVD, 50PLUS, FVD en Fractie-Frentrop ertegen, zodat het is verworpen.

Dan stemmen we over het amendement CLVI, letter U, het amendement van het lid Faber-Van de Klashorst c.s. over het indienen van een motie zonder ondertekening of ondersteuning van ten minste vier andere leden. Wenst een van de leden een stemverklaring over het amendement af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt het amendement-Faber-van de Klashorst c.s. (CLVI, letter U).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van Fractie-Nanninga, de PvdD, Fractie-Otten, de PVV, de SGP, FVD en Fractie-Frentrop voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van de OSF, de PvdA, GroenLinks, D66, de SP, de ChristenUnie, het CDA, de VVD en 50PLUS ertegen, zodat het is verworpen.

Dan stemmen we over het amendement CLVI, letter T, het amendement van het lid Faber-Van de Klashorst c.s. over het zonder verlof van de Kamer indienen van een motie in eerste termijn. Wenst een van de leden een stemverklaring over het amendement af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt het amendement-Faber-van de Klashorst c.s. (CLVI, letter T).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van Fractie-Nanninga, de PvdD, Fractie-Otten, de PVV, de SGP, 50PLUS, FVD en Fractie-Frentrop voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van de OSF, de PvdA,

GroenLinks, D66, de SP, de ChristenUnie, het CDA en de VVD ertegen, zodat het is verworpen.

Dan stemmen we over het amendement CLVI, letter J, het amendement van het lid Dittrich over respectvolle bejegening van deelnemers aan de vergaderingen. Wenst een van de leden een stemverklaring over dit amendement af te leggen? Mevrouw Nanninga namens de Fractie-Nanninga.

Mevrouw Nanninga (Fractie-Nanninga):

Dank u wel, voorzitter. Ook dank aan de heer Dittrich voor dit amendement. Wij zijn natuurlijk ontzettend voorstander van een respectvolle bejegening. Wij zijn ook hele respectvolle, aardige mensen van JA21, maar wij zullen toch tegen dit amendement stemmen, en wel omdat we dit echt een veel te vage omschrijving vinden. Ons inziens kan een voorzitter daarmee veel te willekeurig de orde handhaven en mensen het woord ontnemen. We vinden het te vaag, maar we willen wel gezegd hebben dat we uiteraard een respectvolle bejegening voorstaan van alle deelnemers aan het debat.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Nanninga. Mevrouw Faber namens de PVV.

Mevrouw Faber-van de Klashorst (PVV):

Voorzitter. Het klinkt allemaal sympathiek, maar het kan ook een instrument worden om andere leden de mond te snoeren. Daarom stemmen wij tegen.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Faber. De heer Otten namens de Fractie-Otten.

De heer Otten (Fractie-Otten):

Voorzitter. Het klinkt inderdaad sympathiek en heel fatsoenlijk, maar het kan ook niet-fatsoenlijk gebruikt worden. Zoals ik in het debat al aankaartte, krijgen we heel vaak ook geen antwoorden van de ministers op onze herhaaldelijke vragen. Dat vind ik ook heel onfatsoenlijk. Wij zullen dus ook tegenstemmen.

De voorzitter:

Dank u wel. Een van de andere leden nog? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan over het amendement van de heer Dittrich.

In stemming komt het amendement-Dittrich (CLVI, letter J).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de OSF, de PvdA, GroenLinks, D66, de SP, de PvdD, de SGP, de Chris-

tenUnie, het CDA, de VVD en 50PLUS voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van Fractie-Nanninga, Fractie-Otten, de PVV, FVD en Fractie-Frentrop ertegen, zodat het is aangenomen.

Dan stemmen we over het amendement CLVI, letter V, het amendement van het lid Faber-Van de Klashorst c.s. over het schrappen van de mogelijkheid voor de Voorzitter om Kamerleden te vermanen of het woord te ontnemen. Wenst een van de leden een stemverklaring over het amendement af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt het amendement-Faber-van de Klashorst c.s. (CLVI, letter V).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van Fractie-Otten, de PVV, FVD en Fractie-Frentrop voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de PvdA, GroenLinks, D66, de SP, de PvdD, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de VVD en 50PLUS ertegen, zodat het is verworpen.

Dan stemmen wij over het amendement CLVI, letter W, het amendement van het lid Faber-Van de Klashorst c.s. over de mogelijkheid tot beroep op en beraadslagingen over een beslissing van de Voorzitter. Wenst een van de leden een stemverklaring over het amendement af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt het amendement-Faber-van de Klashorst c.s. (CLVI, letter W).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de PvdD, Fractie-Otten, de PVV, 50PLUS, FVD en Fractie-Frentrop voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de PvdA, GroenLinks, D66, de SP, de SGP, de ChristenUnie, het CDA en de VVD ertegen, zodat het is verworpen.

Dan stemmen wij over het amendement CLVI, letter X, het amendement van het lid Faber-Van de Klashorst c.s. over beroep op een besluit van een commissievoorzitter. Wenst een van de leden een stemverklaring over het amendement af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt het amendement-Faber-van de Klashorst c.s. (CLVI, letter X).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de PvdD, Fractie-Otten, de PVV, FVD en Fractie-Frentrop voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de PvdA, GroenLinks, D66, de SP, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de VVD en 50PLUS ertegen, zodat het is verworpen.

Dan stemmen wij over het amendement CLVI, letter H, het amendement van het lid Janssen over het niet op voorhand maximeren van de spreektijd bij de behandeling van wetsvoorstellen. Wenst een van de leden een stemverklaring over het amendement af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt het amendement-Janssen (CLVI, letter H).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de PvdA, GroenLinks, de SP, de PvdD, Fractie-Otten, de PVV, de SGP, de ChristenUnie, 50PLUS, FVD en Fractie-Frentrop voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van D66, het CDA en de VVD ertegen, zodat het is aangenomen.

Dan stemmen wij over het amendement CLVI, letter Y, het amendement van het lid Faber-Van de Klashorst over het onmiddellijk stemmen over een voorstel van orde. Wenst een van de leden een stemverklaring over het amendement af te leggen? Dat is niet het geval.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt het amendement-Faber-van de Klashorst c.s. (CLVI, letter Y).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van Fractie-Nanninga, de PvdD, Fractie-Otten, de PVV en 50PLUS voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van de OSF, de PvdA, GroenLinks, D66, de SP, de SGP, de ChristenUnie, het CDA, de VVD, FVD en Fractie-Frentrop ertegen, zodat het is verworpen.

Dan stemmen we nu over het laatste amendement. Dat is het amendement CLVI, letter Q, het amendement van het lid Schalk over het wegnemen van teruggenomen woorden uit het officiële verslag van de vergadering. Wenst een van de leden een stemverklaring over het amendement af te leggen? Mevrouw Faber namens de PVV.

Mevrouw Faber-van de Klashorst (PVV):

Voorzitter. De verslaglegging dient correct te zijn, dus zaken die hier in deze zaal gesteld zijn, moeten gewoon in het verslag verwoord worden. Wij zullen dus tegen het amendement stemmen.

De voorzitter:

Dank u wel, mevrouw Faber. Wenst een van de anderen nog een stemverklaring af te leggen? De heer Otten namens de Fractie-Otten.

De heer Otten (Fractie-Otten):

Voorzitter. De verslaglegging moet objectief zijn. We moeten niet gaan beginnen met geschiedvervalsing. Er zijn ook video's van de vergaderingen. Daarin moet dat dan duidelijk

ook allemaal aangepast worden. Daar moeten we niet aan beginnen. We moeten het gewoon houden zoals het is. Wij stemmen dus ook tegen.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Otten.

We stemmen bij zitten en opstaan.

In stemming komt het amendement-Schalk (CLVI, letter Q).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SGP, de ChristenUnie, FVD en Fractie-Frentrop voor dit amendement hebben gestemd en de leden van de fracties van de OSF, Fractie-Nanninga, de PvdA, GroenLinks, D66, de SP, de PvdD, Fractie-Otten, de PVV, het CDA, de VVD en 50PLUS ertegen, zodat het is verworpen.

Zoals gemeld zullen de overige stemmingen met betrekking tot de CARO later vanmiddag plaatsvinden. Ik schors de vergadering voor enkele ogenblikken in afwachting van de minister.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.